

III. ODDĚLENÍ.

Staré rodiny na Moravě.

z Albersdorfu Jindřich (1379, arch. zem. mezi listy Olom. kl.) má erb podobný Cukrům z Tamfeldu a nad helmou homolovitý klobouk.

z Arklebic Hostakovští nosili štít polovičný od levé dolů pokosem, horní polovice stříb. dol. modrá, na helmu rohy (vypsal Kolář z atl. Voračického), též Jak. sb. K. B. Tab. 36.

z Babic erbu husích hrdel viz I, 36.

z Babic Jan a Vilém bratří (1388) mají nad helmou buvolí rohy a při každém měsíc svými rohy ven obrácený. Srov. z Rozhovic, Suché, Vranova.

z Bačišovic viz I, 28.

z Bačkovic erbu orlice viz I, 5.

z Bačkovic erbu jeleních rohů viz I, 26.

Průchové z Bačkovic měli na štítě koflík. Tak na pečeti Jindřichově r. 1601. (Arch. mus.)

z Barchova Smil (1463) ptáček na štítě.

z Bařic erbu jeleních rohů viz I, 26.

z Bařic Jindřich (1441) má na štítě dva polovičné jednorožce, hřbety k sobě obrácené, klenot hlava jednorožce s krkem. Viz z Říkovic.

z Bařic Bohdal a Václav bratří (1446, arch. Třebon.), měli štítý shora polovičné.

z Bařic Vaněk z B. a z Postoupek (1453) nad helmou rohy a při každém dva měsíce rohy ven obrácené.

z Baště měli štít zhora dolů polovičný, 1495 Albrecht, Burjan a Jeronym bratří z B. a ze Všehovic, 1531 Jarolim z B., 1550 Burjan Barský z Baště. (Arch. Třebon.) Jinak KB. tab. 4.

z Batelova Petr (1391) bratr Rudolfa z Červeného má na štítě raka. (Arch. Třebon.) Týž erb měl l. 1393 Václav farář (v Cerekvici? arch. Strah.).

z Bečic Miňovský Jiří (1557) měl kohouta na štítě. (Našel Kolář v moravském museu.)

z Bělčovic Vilém (1389) téhož erbu jako páni z Víckova.

z Bělé Jindřich (1387) odjinud *z Rožnova*, má pokosem přes štít korunu, jako Cukrové z Tanfeldu.

z Bělé Hanuš (1417) má tuším lišku (arch. Třebon.)

z Bělé Jindřich (1487) měl na štítě rybu hlavou vzhůru a vedlé ní znamení jako rohu, nahoře usečené, dole zahnuté. (Viz KB. tab. 5.)

z Bělé Jan a v Bělovicích (1567) ostrva mezi sekerami (našel kdesi Kolář).

Jakub Štěně *z Bělin* (1400) berana vzhůru obráceného (rohy jsou patrné tak, že nelze vykládati na štěně).

z Belka Ceple KB. tab. 14.

z Bělkovic štít pokosem polovičný lomenou čarou dělený. Tak 1475 Lidmila Onšička *z Bělkovic*. (Našel Kolář v Třeboni.)

z Bělovic Přibík (1401) má týž erb jako pp. *z Harachu* a *Strachotic*. Viz I, 55.

z Benešova erbu zavínuté střely, viz I, 6.

z Beranova viz I, 34.

z Bezděkova Vacek (1457) má na štítě málo zřetelné znamení, buď ruku lidskou ohnutou aneb zvířecí nohu.

z Bezděkova Mikuláš Koman starší (1460, v listech kl. Louckého) měl na štítě klobouk.

z Bílečova erbu zavín. střely, I, 6.

z Bílova erbu jeleních rohů, I, 26. KB. tab. 165. B. tab. 32.

z Bílkovce Erazim fojt (1417, arch. Třebon.) měl na štítě zvíře s ušima, velice tlustého krku, na tři díly rozděleného a s vyplazeným jazykem. (Kolářův popis.)

z Bílovic Matěj a Snihuš (1343) mají nad helmicí holubník, totiž na třech břevnech vzhůru se rozestupujících mřežovaný obdélník a nad tím střechem na způsob židovského klobouku s makovicí.

z Biskupic erbu byčí hlavy, viz I, 28.

z Bítova jinak *z Drahotouše* a *Holšteina* I, 18.

z Bítova jinak *z Lichtemburka* I, 2.

Bítovští z Bítova měli na stříbrném štítě červené srdce plápolající červenými plameny. (Paprocký o st. ryt 159.) V Jak. sb. jest erb tento takto popsán: červené srdce, prostřední plamen zlatý, ostatní bělavé, nad helmem věž prostřelená střelou, která má hrot červený a opeření tak jako na štítě. (Viz i KB. tab. 7 a 183. B. tab. 4 a 61.) Tento erb se nachází již l. 1288 u Bruma, popravce Brněnského, ale nesnadno jej popsati Mikeš někdy farář v Plšti a Adam *z B.* (1421) a Zikmund (1437) mají na štítě srdce, z něhož vycházejí úzké a dlouhé listy, dva dolů stočené, a dva vzhůru se nesoucí. Zajímavé vysvětlení tohoto znamení jest na pečeti Jiříka *z Bítova* (1520, arch. zemský v Opavě), kdež jest jako klenot kyta a přes ni na příč střela se hrotem srdcovitým a opeřením podobným jako na štítě. Hynek Sokolnický *z B.* (1538) má na štítě jen plameny a srdce schází.

z Blatnice Mikuláš, odjinud *z Bražic*, měl štít na příč úzkým pruhem rozdělený a nad ním ve vrchní polovici dva beraní rohy.

z Bludova Ondřej odjinud *z Nechvalin* (1375, 1385) měl štít zuby na příč rozdělený, tak i Čeněk z B. a *z Bučovic* (1405—1417). Na pečeti Nicka a Kunata *z Bludova* (1406) jest jen klénot, totiž křídlo a na něm tři púlměsíce nad sebou.

z Bludova Jan Kroupa (1482) měl polovičný štít a v pravé polovici čtyři pruhy pošikem. (Vypsal Kolář.)

Bludovští z Bludovic žili ještě v 17. st. Z r. 1645 jest známa pečeť Frydrycha Bludovského *z Bludovic dolních*, na Hazlachu a Drahomýšli, půl kozla vyskakujícího. (Arch. DZ. Praž. XVI. 1.) Jinde se vykládá na kozoroha se zlatým opáskem stříbr. na červeném. V 16. st. žili v Opavsku. (Obr. B. tab. 4.)

z Bobolusk měli šachovnici zlatou a modrou čarami pokosem a pošikem jdoucími utvořenou. (Paproc. Zrc. 320; KB. tab. 8, B. tab. 4.)

z Bobrové páni I, 16.

z Bohdalic Vojtěch (1337) jinak *z Bořitova* měl štít pánů Vildensberských a nad helmou dva rohy peřím ozdobené.

z Bohumilic viz *z Hrušovan*.

z Bohumilic viz *z Pohmelic*.

z Bohuslavic Hereš (1373) měl nad helmou psí hlavu. (Arch. Třebon.)

z Bohušic Ctibor (1419) měl štít zhora polovičný, na příč přes celý štít čtyři pruhy střídajících barev, klénot půl psa.

z Bohutic Markvart, řečený Vitlo (i Voytel v. Pochticz, 1345—1355) měl štít na příč polovičný a každé pole pokosem rozdělené, tedy dva pruhy proti sobě.

z Bohutic Hanuš (1452) měl dva jelení rohy. (Výpisek Kolářův.)

z Bolelouce, viz I, 21.

z Boleradic, viz I, 25.

z Bolikovic Vilém (1437) měl dva rohy jednou stočené. (Arch. Hradecký.)

z Borečkovic Jan a Jindřich syn jeho (1409, arch. na Hradisku) měl na štítě a nad helmou trojhranaté prkno na rozích kytami zdobené.

z Bořic Havel na Krakovci (1505, 1527) měl na štítě šikmý pruh, nad helmou rohy. (Vypsal Kolář *z paměti* kl. Hradiště, též arch. kn. Lichtenšt.)

z Bořitova v. *z Bohdalic*.

z Bořitova Filip Bule měl (1479) na štítě jelení rohy, klénot 3 péra. Ale u Jana Bule (1533) jsou na štítě dvě znamení, která se velice nohám ptačím podobají. KB. tab. 10 vyobrazuje na modrém štítě 2 zl. jelení rohy, přikryvadla týchž barev, 3 pštrosová péra, 2 modré, jedno zlaté. Viz i tab. 80.

z Bořitova Linhart (1399, arch. Třeb.) má nad helmem dva rohy.

z Borku Štěpán odjinud *z Březnice* (1366, 1372) měl nad helmem rohy.

z Borotic Materna a Volfgang řeč. Vlčkové (1469) mají na štítě krokev a pod ní podstaveček s křížem. (Vypsal Kolář *z paměti* Louckých.)

z Borotína Budek (1377) má na helmě rohy ozdobené péry.

z Borotína Jan (1432) měl štít zubovitou čarou na příč rozdělený, nad helmem rohy. (Arch. kníž. Lichtenš.)

z Borotína Jeremiáš (1456, 27. Maj.) vyskytuje se mezi odpovědníky pánů z Rožemberka z Čech, ale má erb týž jako páni z Bozkovic.

z Borova Michal a Vencuš (1346) měli na štítě klín od vrchu do polovice štítu obrácený a pod tím tři koule do trojhranu postavené.

z Borovna na červeném štítě polovičný beran bílý, příkr. týchž barev, na místě točenice věnec a nad ním týž beran. (KB. tab. 136.)

z Borovné Jan (1410, arch. Třebon.) má za znamení zdánlivě tři koule do trojhranu postavené a nad nimi tři kyty. Týž aneb jiný Jan (1424, 1428, arch. Hrad.) má na štítě též znamení jako páni z Říčan v Čechách a na helmě větev s třemi leknovými listy, jedním nahoru a dvěma po stranách. Týž erb měli i Mikuláš (1456, 1464) a Burjan (1492) jen že na některých pečetěch spojovací čáry nelze znáti a lupeny se jako koule objevují.

z Boršic viz I, 36.

z Bozkovic viz I, 20. KB. tab. 136.

z Brachovic Janek (1373, arch. Třebon.) má na štítě ruku.

z Brandlina Markéta (1411) má nad helmou rohy.

z Braníc erbu zavinuté střely, I, 6.

z Braníc, erbu lekna, I, 8.

Šípové z Branice měli na štítě tři pětilisté růže, dvě u vrchu, pod nimi střelu tulejem k pravé straně obrácenou a pod střelou třetí růži. (Paprockého Zrcadlo l. 447.) Na pečetě Martinově (1509) není střely, ale jsou dva úzké pruhy. (Arch. zem. Opavský.) Na pečetě Jindřicha mladšího (1596) lze viděti i klenot, dva rohy. (Arch. mus. Obraz H. X. tab.)

z Branišovic erbu poloutrojříčí, I, 25.

z Branišovic Beneš syn Zavišův (1407) měl polovičný štít zubovitou čarou na příč rozdělený. (Kolář.)

z Branišovic Petr Moskvicár měl železný klobouk s ohnutým vrškem (jako Počenští) a dole jest přastka k zapínání.

z Bražic viz *z Blatnice*.

z Březnice viz *z Brtnice*.

z Březníka druhdy přijímá pánů z Náchoda erbu lva.

z Břízy Hanuš, purkrabě na Mírově (1412) měl po vrchu štítu pruh, pod tím 5 rout a pod nimi tři koule.

z Brněnce erbu jeleních rohů, I, 26.

z Brníčka Tunklové psali se napřed *z Drahanovic* (1437) a *z Ejcholce*, pak *ze Zábřeha* a od r. 1447, kde hrad Brníčko koupili, z Br. a *ze Zábřeha*. Měli na modrém štítě stříbrného kapra pokosem se zlatým obojkem, přikryvadla týchž barev, nad helmem složená křídla modrá a na nich kapra, jako na štítě. Tak i na pečetě Jindřicha B. (1522, bibl. Praž. Obraz KB. tab. 117. B. tab. 51. H. IX. tab.)

z Brňova Jan Brňovský (1445, v Hradci), měl dva saky rybářské křížem přeložené. Zdali s tím se srovnával erb Hrabinských z Brňova, kteří naň l. 1453 majestát obdrželi, není nám známo.

z Brodku a *z Jevišovic* červený štít a na něm zlatý knoflík, z něhož tři stříbrné lilie se zlatými stonky vyčnívají. (Vypsal Kolář z jakéhosi erbovníku.)

z Brtnice Šosl (1367) měl tři makovice, tak i Jan Šosl z Hrádku, odjinud z Brtnice. Téhož erbu pp. z Třeště.

z Dlouhé Brtnice Mareš, odjinud *z Březnice* (1447) a Erazim (1447 a t. d. arch. Hradecký) měli na štítě dva rohy.

z Brunšperka neb *z Brušperka* Arkleb (1278) měl štít ve štítě a na něm na příč pruh. Okolo vnitřního štítu jde kraj zubovitý, který se kraje štítu nedotýká. Týž měl od r. 1279 také křídlo nad helmou a podobně pečtil l. 1294 syn jeho Vítek. Arkleb psával se též *z Dubna*. Téhož erbu z Hvězdlic, Louky, Chvalkovic.

z Bučic Marek (1449) měl na štítě střelu pokosem hrotem dolů a meč přes ni pošikem. (Vypsal Kolář z paměti Louckých.)

z Bučovic viz z Budčovic.

z Budče erbu jeleních rohů, I, 26.

z Budče erbu dvou sekerek, I, 37.

z Budče Jiřík Horký (1455, 1457) měl ptáka s vyzviženým křídlem v pravo kráčejícího. (Vypsal Kolář v Třeboni.)

z Budčovic erbu zavínuté střely, I, 6.

z Budčovic Čeněk (1405—1420) vlastně z Bludova měl na štítě tři zuby vzhůru obrácené.

z Budějoviček Ivan (1372—1391) měl znamení jako dvě nohy zvířecí chlupaté.

z Budišovic Zikmund (1444) měl příčný pruh na štítě. (Maltéz. arch.)

z Budišova viz I, 6.

z Budkova Strnad (1416, arch. Hradec.) měl dvě kohoutí hlavy, s krky k sobě obrácené.

z Bukova erbu křídla, I, 19.

z Bukovice Jan Bukovec (1410) měl klobouk a na něm kytu. Avšak l. 1432 měl na štítě pruh příčný a klénout vypadá jako radlička s kytou. (Arch. kn. Lichtenšt.)

z Bukovice Ebruš (1391, arch. Třeb.) měl rohy peřím zdobené.

z Bukovice Hlaváč (1407) měl buď stočený roh aneb úhoře neb cosi podobného. Znamení je jako C, ale horní rameno je do levého kouta prodlouženo.

z Bukoviny vладыky měli štít zhora polovičný a přes celý na příč třikrát pruhy střídajících se barev. Tak 1337 Heralt a syn jeho Ludvík, 1373 Jan a Ludvík, Arkleb a Smil. Téhož erbu z Mašovic, Hvězdlic, Špránku.

z Buzova erbu lva, I, 21.

z *Bykovic* Pešík (1396, arch. Třebon.) má na pečeti helmu buď s rohy neb s husími hrdly.

z *Bynova* Náhrad (1318) měl na štítě dvě korouhve dolů visící bez žerdí.

z *Bystřice* viz I, 37.

z *Býšovice* Adam (1484) měl na štítě čtyři stonky vedlé sebe, na nich širší konce, kromě dvou pokrajních, které mají po 3 úzkých lístcích dlouhých. (Vypsal Kolář, tuším v Brně.)

Bořanevští z *Bytýšky*, od 15. st. v Čechách osedlí, měli na černém štítě jelení hlavu s hrdlem šípem prostřeleným, přikryvadla černá zlatá a nad helmou zase jelení hlavu týmž způsobem, jako na štítě. (Jak. sb.) Tak pečetili 1558 Tomáš, 1593 Jiřík a l. 1616 Jetřich. Viz Soupis Karlínska na str. 282.

z *Nové Cerekve* na červeném štítě stříbrné hrábě a dolní jeho konec jako hrot střely. (Paproc. Zrc. 96.) Kolář našel v Dírenském erbovníku modré pole.

z *Cimburka* viz I, 23. a KB. tab. 14.

Sudka, žena Jana Puklice z *Církvíce* má na štítě hlavu a krk koně. (Kolář z paměti Žďárských 1411.)

z *Cítova* erbu Žerotínského I, 21.

z *Cižkrajova* erbu jeleních rohů I, 26.

z *Cižkrajova* 1353 Matěj, 1366 Hrdoň měli na štítě kotouč. U tohoto podobá se žernovu.

ze *Ctibořic* viz ze Stibořic.

ze *Cvilína* zavínuté střely, I, 6.

z *Cynarodu* Smil (1351) viz I, 12.

ze *Čbanic* Zdeněk měl na štítě kachnu v pravo krácející. (Kolář z paměti Louckých 1411.)

z *Čech* Jetřich Kozora (1387, Třebon.) má hořící kotouč.

z *Čechočovic* Hron (1437, Jindř. Hradec) měl na štítě supí hlavu.

Čechočovští z *Čechočovic* měli na štítě ruku v lokti ohnutou, ana drží kladivo, a nad helmem 2 rohy. Tak na pečeti Kryštofově (1532, arch. Praž. musea), Doroty Čechočovské (1596, Arch. DZ Praž. XVI, 5.) u Mikuláše (1613 a t. d.) Jinak s barvami (KB. tab. 14.) Srov. i Paprockého Zrc. na str. 245, kdež je zmínka o Alžbětě z Čechovic.

z *Čekyně* erbu Kokorských I, 22.

z *Čekyně* Zdeněk (1318 Olomouc. kapit.) měl na štítě dvě péra podle sebe postavená zvláštního způsobu, totiž dvě hůlky, z nichž jdou na venkovskou stranu tři prohnuté třísky.

z *Čelčic* Racek (1342, Třeboň.) měl rozkřídleného ptáka.

z *Čelechovic* Onšík (1373) měl za znamení mříž na způsob šraňku. (Arch. Třeb.)

z *Čelechovic* Čeněk z *Pulic* a z Č. (1461) měl na štítě a nad helmem křídlo.

z Čermnik Jan Řenička, písař kníž. Opavského (1486), měl štít polovičný, v pravo černý, v levo modrý, přes celý dvě žezla křížem přeložená s přeměněnými barvami. (Dsky Opavské III.)

z Černé hory měli pruh po vrchu štítu a ostatek zhora dolů na polovice rozdělený. Matouš (1286—1298) měl k tomu za klénot rohy, jichž konce vybíhalo v kytý a kromě toho byly kytami posázeny. Na pečeti Aparodově (1305) rozdělení na polovice není viděti. Téhož erbu, z Hrušek, Doubravice a Vildenberka.

z Černého víra Jan (1456) měl tři kapry nad sebou, k pravé straně hledící. Sem bezpochyby patří Vácslav a Mikuláš Švaňkové v. *Zwerwitz*, kteří byli l. 1415 v Kostnici. Erb jich byl štít zlatý, ryby stříbrné. (Richenchental.)

z Černína Přibík Cas (1351—1374) měl nad helmou dvě ruce brněné vzhůru vyzdvížené a v loktech ohnuté.

z Černovic Kunrát (1395) měl na štítě lilii.

Čertoryjští z Čertoryj měli na zlatém štítě u zpodu trávník a na něm černého medvěda a na něm pannu sedící v červených šatech s roztaženými rukama a pod korunou, přikryvadla červená a zlatá, nad helmou dva jelení rohy a mezi nimi půl medvěda červenou růží držícího. (KB. tab. 15 a Král v V. díle Hradů.) Tak měli na pečetích 1458 Petr a Jan bratří, 1481 Jan, 1537—1556 Petr. Na pečeti Bernarta Hertvíka l. 1652 drží panna v pravici 3 květiny a klénotem jest 7 pštrosových per. (Pečeti v Jindř. Hradci, Třeboni a mus. Praž.)

z Červeného Rudolt (1391 Třebon.) má na štítě raka.

z Četochovic Racek (1421, 1434) měl na štítě písmenu *A*.

z Čihovic Ješek Čihovka (1347, 1354) měl kotouč zdobený září. Na starší pečeti 1347 podobají se paprsky palcům u palečného kola. Jan z Čihovic l. 1457 měl na štítě palečné kolo (1440 prosté kolo).

z Čihovic Bareš (15. st.) měl na štítě půl měsíce a nad tím klobouk. (Arch. m. Olomouce, zcela zřetelně.) Bareš l. 1457 má na štítě kolo. (Arch. kn. Lichtenšt.)

z Čistého slemene erbu Žerotínského I, 21.

Čížovští z Čížova a *Češíkové* odtudž měli půl jelena neb celého v pravo běžícího. Tak na pečeti Petra staršího l. 1616 (půl jelena) a na pečetích Jozefových l. 1765 a 1769. (Arch. DZ. v Praze.)

z Dambořic I, 38.

z Dambořic Blažek řečený *Racek* měl na štítě leknový lupen. (Mrdických v Čechách.)

z Deblína křídla I, 19.

z Dědic střely I, 6.

z Dešova (z Zdešova?) *Filip Laut* držitel hradu Kostelce v Čechách (1405) měl na štítě 6 kuliček pokosem po třech a tak i na křídle nad helmou.

z Dlouhévsí tři per I, 55.

z Dlouhévsí měsíce I, 58.

z Dlouhévsí Ctibor a Jan (1383) měli nad helmou rohy s ozdobami neurčitými (jako hřebíky).

z Dobřčic Jakub (1444) měl tři řemdihy podlé sebe vztyčené.

z Dobřčic Řikovští měli modrý štít, na něm rameno brněné s pěsti přirozené barvy, ana drží tři černé čekany (řemdihy lépe). Tak popsán v majestátu d. d. 1675, 24. dubna na povýšení do panského stavu (i v Zrcadle na str. 372). V jiném majestátu (1728, 29. Jul.) popisují se přikryvadla, černá, zlatá a červenožlatá a klénot též rameno s třemi železnými buzikány. (KB. tab. 92.)

z Dobřevody Bohuněk (1396) měl štít pokosem na nestejná pole rozdělený, v pravé polovici podlé kraje tři hvězdy, v levém zase tři hvězdy, podlé rozdělovací čáry dvě a v levém horním koutě jedna, na helmě tři hvězdy. (Kolář z arch. zemského.) *Jan Selitský z Dobřevody* (1445) měl tři hvězdy nad helmou. Tak i z Ubišína a Sosnové.

z Dobřevody Jan (ok. 1500) měl raka na štítě, jako 1536 Jetřich Dobrovodský. Tak i z Jemničky.

z Dobré zeměce Vlčkové měli prvotně červený štít a na něm u zpodu trávnick a na tomto bílý kozel v prostřed černě opásaný. Při povýšení do do hrabského stavu (1729, 29. Jul.) obdrželi štít křížem rozdělený, uprostřed štítek se starým erbem (odtud již kamzíkem), 1. a 4. pole zlaté s černým cí. orlem 2. 3. modré a na něm zl. koruna s červeným vysázením a dvěma černými rohy kamzičími z ní vynikajícími, tři helmy s příkr. černožlatými a červenostříbrnými, na pravém orla, na levém kamzičí rohy, na prostředním kamzika. (B. tab. 54.)

z Dobřínska Mikuláš (1298) měl vlka stojícího a l. 1316 vyskakujícího. Pod. z Našiměřic a Rataj. (KB. tab. 140 a 185.)

z Dobřínska Jan (1415) měl leknový lupen.

z Dobročkovic slove 1421 Štěpán ze Zastřizl.

z Dobročkovic střel I, 16.

z Dobročkovic Jan, Vlček a Vavřinec (1376, 1382) měli nad helmou dva rohy.

z Dobročkovic Vlček (1412) měl štít křížem rozdělený.

z Dobromilic Markvart (1362) a *Adam* (1365) měli tři ryby hlavami ke středu štítu (tu druhdy kulička) obrácené. Tak i z Žabokrk, Prus a Držovic.

z Dobronic Braník (1337) a *Jimram* (1338) měli na štítě pruh na příč a v horním poli ruži.

z Dobronic Mikuláš Vyduna (1466) měl znamení podobající se létající rybě. (Kolář.)

z Dobšic Zikmund (1406) měl na štítě leknový lupen.

z Dobšic Jindřich starší (1636) měl na červeném štítu řeku bílou pokosem a na ní v pravém rohu křížek, klénot tři pštrosí péra bílá. (KB. tab. 18, B. tab. 8.)

z Dolan Ota (1370) měl s Modřickým, Habrovanským a Klecanským na helmě rohy na všech stranách obrostlé jako trávou. *Jan Drha z Dolan* (1421—1446) měl na štítě jelení rohy. Viz I, 26 a KB. tab. 140.

z Doloplaz Štolbaštití měli na stříbrném štítě dva černé pruhy pošikem a mezi nimi zlatý pruh. (Paprockého Zrcadlo 320. KB. tab. 109.) Na pečetěch vyskytují se jen dva pruhy jako 1380—1406 u Václava, 1406 Hanuše, 1406 Václava z D. a z Bystřice. Václav Rous (1406) má za klénot dva ptačí krky proti sobě a l. 1439 má je Václav za sebou, totiž hlavu na hlavě. Jan (1466) má tři a tři pruhy. Téhož erbu Vojnic neb Ojnic. (KB. tab. 140 a 171.)

z Domamile Vít (1424) má pruh příčný a v něm 3 hvězdičky neb kuličky. (Kolář z paměti Louckých.)

z Domamyslic Jan Černý (1396—1418) *Jan Bílý* (1403—1418) a *Mikuláš* (1418) mají dva rohy nad helmem.

z Domamyslic Prokoř (1447) má štít na zděl polovičný.

z Domamyslic Mikuláš (1446) má pruh pokosem. *Buchlovičtí z D.* měli týž pruh zlatý na modrém štítě a nad helmou jelení rohy. (Zrcadlo 340, KB. tab. 10.)

z Domaželic lva I, 21.

z Doubravice Protiva měl l. 1297 pruh po vrchu, ostatek byl kolmou čarou rozdělen. Nad helmou měl železný klobouk s rohy, na nichž bylo po třech lípových lupenech. L. 1303 a 1317 měl za klénot rozložitě křídlo. Téhož erbu z Černé hory, Hrošky, Vildenberka, Bohdalic a Náměště.

z Doubravice střely I, 6. (KB. tab. 19.)

z Doubravice Vácslav, hejtman na Litovli (1482) měl na štítě klobouk a nad helmem věník.

z Drahanovic Martin (1337—1355) měl ptáka vyletujícího, jako l. 1396 Martin. Jak se zdá, je na těch pečetěch chybně vyřezaný páv, jež *Jan Koberský z Drahanovic* (1533) má na štítě.

z Drahotouše rohů I, 18. (KB. tab. 19. B. tab. 8.)

z Dřevohostic I, 8.

z Dřínového (též z Ledče, Kyjovic, Prus, Dubňan, Opatovic, Vydčic, Kurovic a j.) nosili na štítě poprsí zvířete jakéhosi, jako by se roztaženými nohama chtělo vrhnouti na pozorovatele (tuším medvěda). Tak *Hynek* (1376—1417) a jiný 1447.

z Drnholce lekna I, 8.

z Drnovic trojčírí I, 12. (KB. tab. 19.)

z Drnovic střel I, 16. (KB. tab. 185.)

z Drnovic Dorota (1421) měla na štítě lilii.

z Druhotína Vácslav (1444) měl za znamení erbovní dva rohy stočené tak jako by byl kruh a nad ním beraní rohy. (Arch. kn. Lichtenšt.)

z Držovic měsíce I, 58.

z Držovic Lobek jinak *z Prus* (1373) měl tři ryby, jako *z Dobromilic*.

z Drysic Michael (Menslin 1367) měl hřídél z dvěma držadly k vážení vody.

z Dubčan měsíce I, 58. Jinak třikrát KB. tab. 19.

z Dubenek Anna vd. Žehartova (1591) má dubový lupen.

z Dubenek Plutvice pocházejí snad z Moravy, ale Petr byl již l. 1459 v Čechách. Císař Bedřich polepšil mu (1463, 12. ledna) jeho erb totiž červený štít, na němž je na příč bílá štika, helm s červenými bílými přikryvadly a nad tím zase štika tak, aby hlava štíci byla zlatá. (List býval v arch. Kutnohorském, pak šel do světa, byl před několika lety na prodej a koupen tuším pro Pražské museum.) Pečet Petrova z r. 1460 je v arch. Kolínském, ale na ní nesnadno štiky poznati, spíše to vypadá jako ještěr bez noh.

z Dubna měli štít s příčným pruhem ve štítě. V obrubě neb borduře, jest zubovitá ozdoba, která vnitřní štít na všech stranách zavírá. Tak 1278 *Arkleb z Brušperka*. Týž (1279—1292) a *Vítek* syn jeho oba z Dubna neb z Brušperka měli nad helmou křídlo. Na pečetí l. 1292 jest viděti na témž křídle tři zuby. Týž štít měli 1297 *Skoch z Hvězdlic*, 1318 *Vítek z Louky*, 1362 *Skoch* a 1380 *Oneš ze Chvalkovic*.

z Dubňan Hejníš (1370) má přední polovici medvěda, jako z Dřínového.

z Dubňan (Thumpnaw) Linhart (1415) měl štít na zděl polovičný.

z Dubovce Mikuláš Maršálek (1445) má týž erb, jako Sobkové z Kornic.

z Dukovan Alšík (1301) psal ze l. 1284 *z Koverník* a měl pruh pošikem, jenž byl na čtyři pole rozdělen. L. 1301 měl pruh pokosem a na něm kostky ve dvou řadách.

z Důlného Návojojové měli červený štít a na něm černé křídlo s pazourem zlatým, klénot 3 péra, červené, žluté, černé. (B. tab. 26.)

z Dunajovic Mikuláš Florštet (1421, 1424) měl pruh kolmý.

ze Dvorce hlavy I, 38.

ze Dvorce Jan Babka jinak *z Meziříčí* (1446, 1456) měl nad helmou ozdobené rohy.

z Dyjakovic Dolních Alfart (1324) měl štít na příč rozdělený a v horním větším poli dvě květiny. (Kolář z paměti Louckých.)

z Dyjakovic Dolních Jakub (1390) měl beraní rohy za znamení erbovní. (Arch. kníž. Lichtenšt.)

z Ejvanče, Evanče viz *z Ivanče*.

z Ejvaně, Evaně, Milota, Lucek a Jindřich (1359) měli na štítě ptáka.

z Ejvaně, Evaně Liděř (1380) odjinud *z Výchovic* a *Václav* měli půl kola. *Rusečtí z Evaně* měli na červeném štítě polovici štiřbrného kola, nad helmou červené křídlo s kolmým stř. pruhem. (Jak. sb.)

z Evančic Bernart Omasár (1444) měl vlka ve skoku.

z Frenšteina Oldřich (1286) měl na štítě tři leknové lupeny jako z Miroslavě a z Tirné. Ob. KB. tab. 187.

z Fryštáku I, 51.

z Fulšteina měli na červeném štítě tři zlaté meče do jablka zlatého v prostřed štítu se nacházejícího zabodené tak, že kříže obráceny byly k rohům. Později se malovala na mečích ocel. Nad helmem buď koruna s paví kytou (Dsky zemské Opavské IV. r. 1486) aneb tři křídla bílé červené žluté, příkr. červ. bílá. Tak 1255 Herbort truksas biskupův, 1288 Ekryk, 1349 Herbort a *Mikuláš z Mikulovic*, kanovníci Olomoučtí, 1356—1365 Albert ze *Chřenovic*. (Obr. KB. tab. 24. B. tab. 11.)

Geraltovští z Geraltovic měli na červeném štítě stříbr. podkovu a nad ní zlatý kříž, příkr. červená bílá. Klenotem byl páv své přirozené barvy s zlatými rozkřídlenými křídly a zlatým chocholem. (Jak. sb. B. tab. 11.)

ze Gnastu (? u Znojma) Hensel (1351) a Geblin (1379) měli dvě lopaty křížem přeložené.

z Gogolíny Mikuláš (1444) měl týž štít jako Těšovští z Těšova.

Groděčtí z Grodce měli na červeném štítě stříbr. korouhev s křížkem, nad helmem 5 per, tři červená, dvě stříbrná. (Zrcadlo 185, Jak. sb.)

z Grunberka Ctibor (1288) měl štít na zděl polovičný a přes celý pruh pokosem.

z Habrovan měli koňskou hlavu s uzdou. Tak 1376 Petr a 1411—1416 Bohuše. Téhož erbu byl 1375 *Boček z Želíc*, 1376 Mikuláš farář Važanský.

z Habrovan Petr (1370) měl klénot dva ozdobené rohy.

z Habrovan Proček (1416) měl štít na příč polovičný a nad helmou rohy.

z Habšteina Matěj (1381) měl na štítě lva. *Štěpán Telecí hlava* z H. (1406) měl také lva ale korunovaného. Tak i z Kyjovic, Honětic a Rataj.

z Hajan Fráněk jinak *z Modřic* (1456) měl ostrvy křížem přeložené ale na konci třísky nahoru zahnuté.

z Harasova Harasovští měli štít polovičný v pravo bílý v levo na příč červený, bílý a modrý, příkr. červ. bílá a modrá bílá, klénot kotouč s péry (B. tab. 13.)

z Hartmanic Oldřich Kyj (1376) měl ruku kyj držící.

z Hartmanova Fráněk (1440—1454) měl na štítě rameno s mečem. Tak i 1482 Jiřík.

z Hartunkova Matyáš místopisář na Moravě obdržel (1545, 16. Febr.) polepšený erb, totiž modrý štít, v něm zlatý pruh na příč, zlatou hvězdu ve svrchním i spodním poli, nad helmou křídlo modré se zl. pruhem na příč a hvězdou. (Viz i Zrcadlo 73 a KB. tab. 31.)

z Hartvikovic (Artvikovic) *Jan Čberík* (1493) měl ptáka kosa stojícího a rozkřídleného. (Kolář.)

z Haugvic viz 2. odd.

z Haunfelda (1343 Moricz v. Havnvelt) měl lopatu s topůrkem, obrácenou k pravému rohu. (Kolář.)

Hoberkové (i Hubrykové) *z Henrštorfu* (prvotně z Hoberka) měli naposled štít na příč polovičný, v horním modrém poli tři zelené hůrky s ranní září, ve spodním červenou a bílou šachovnici, přikryvadla červená

bílá, nad helmou dva pstruhy (bílě) hlavami dolů a mezi nimi bylinu růží (větev, listy, květ. Jak. sb., Král str. 280 klade vrchní pole bílé). Srovnává se pečeť Bedřichova r. 1652. Na starší pečeť Annině (1580) je vrchní pole menší a v něm tři polokruhy, ve spodním nejde šachovnice až k dolnímu konci a kostky jsou nestejně. (Arch. Třeboň.)

z Heraltic, Heroltic cimbuří I, 23.

z Heroltic sekerek I, 37.

z Heroltic Ješek (1361) měl nad helmou rohy.

z Heroltic Oldřich Kyj odjinud *z Hartmanic* měl na štítě rameno ohnuté s kyjem v ruce (1376).

z Heroltic, Herultic Jindřich (1391) Jan (1441) a Jan (1531) *Herultové* měli na štítě dvě račí klepeta vzhůru obrácená.

z Heršic Milosta (1417—1428) a *Jan* (1448) měli na štítě pruh na příč, nad helmou toul neb koflík s týmž pruhem (t. j. věž Zahradeckých). Tak i ze Slatiny.

z Heršovic (Heršpic) Michek (1448) měl na štítě brněné rámě s plechovnicí držící lopatu.

ze Hlínika Jan Císař měl podkovu a v ní kříž (1498, 1508). Týž erb se spatřuje v Mladé Boleslavi na svorníku obecního domu u hradu.

ze Hlivic Stanislav (1492) měl dvě střely křížem přeložené, ale bez opeření.

ze Hluku Ctibor jinak *z Ostrova* (1440, 1449) měl na štítě raka jako z Dobré vody a Jemničky.

ze Hlusovic Vilém měl rameno s klukem (střelou) v ruce.

z Hobzí Hynek (1367) vlastně *z Ředhoště* měl dvě bradatice křížem přeložené.

z Hobzí Jan farář tudíž (1367) měl půlměcíc, nad tím na příč čáru, nad ní tři hvězdy.

z Hobzí Čeněk má l. 1463 za klénot kouli s kytou, l. 1484 kromě toho štít, jehož pravá dolní čtvrtina jest vykrojena.

z Hobzí Dorota (1484—1541) bytem v Soběslavi má na štítě pruh pokosem a na něm tři znamení zvířecím hlavám podobná. V erbovníku Dírenském jest týž pruh modrý a na něm tři žluté kloboučky s bílou střechem ohnutou jako mívali Svatkovští z Dobrohoště.

Hodičtí z Hodic měli štít na zděl polovičný, červený a stříbrný a v každém poli roh druhé barvy. (Chybně v Zrcadle.) Když l. 1641 *Jiří z Hodic* do stavu hrabského povýšen byl, dán starý štít jako štítek do prostředku nového štítu, jenž jest křížem rozdělen; 1. a 4. pole stříbrné s červeným lvem o dvou ohonech, 2. a 3. pole červené s bílým lvem. Lvi ti jsou tak postaveni, že štítek drží; nad tím tři helmy na prostředním červený a bílý roh a mezi nimi korunovaná panna s červ. rouchem, bílým pásem, zl. korunou žlutými rozletikými vlasy za rohy se držíc, na pravém bílý a na levém červený lev, oba rohy držící. (Majestát 1641, 10. Jul.) Na

pečetech bývají rohy spojené i nespojené. Téhož rodu z Ústrašína v Čechách, tuším i Koňasové z Vydří a jiní v západ. Moravě. (Obr. KB. tab. 34. B. tab. 14. 78.)

z Holoubka (Taubensteina) byli potomci starých pp. z *Říše*, po nichž klášter Říšský erb zdědil. *Bohuše ze Staříče* a *z Holoubka* (1371) měl ještě starý štít, totiž pruh pokosem a při něm v pravo a v levo křídlo, ale *Mikuláš Rulant* (1383—1392) zkrátil pruh a dal na jeho konce trojlístky. Tak i 1392 Bohuše, jenž měl l. 1423 kromě toho rohy pěrím ozdobené za klénot.

z Holovous Bavor (1424) měl na štítu pruh pošikem, nad helmou vola stojícího. (Kolář z pamětí Louckých.)

z Holšteina beraních rohů I, 18.

z Holšteina poloutrojčírí I, 25.

z Holšteina (Grafen v. Hostenstein in Behmen 1414) měli červený pruh pokosem na zlatém štítě, červ. a zl. přikryvadla, na helmě mužička bez rukou se zlatým rouchem a pokosným červ. pásem. (Kolář z Březnického erbovníku v mus. kr. Č.)

z Honbic Ořechovští měli štít polovičný, v pravo zlatý v levo modrý, nad helmou rohy od polu zlaté a modré, nad pravou polovicí dole zlatý a druhý naopak. (Dírenský erbovník, rohy jinak KB. tab. 72.) Tak i 1449 Jan z Houbic na Ořechovém.

z Honětic Jan (1381) měl nad helmou lva pod kyty. Pod. z Habšteina a z Rataj.

z Hořešovic Vševid (1446) má na štítě pruh pošikem, nad helmou dlouhá čtyři péra jako stromky. (Kolář z pamětí Hradišských.)

z Horky Ješek (1352) jinak *ze Sušice* má na pečeti jednorozcovou hlavu. Tak i 1374 Jan Hromada a 1380 Ješek též *ze Sušice* řečení. Jan a Ješek bratří z Horky neb *ze Sušice* měli jen (modrý) štít a na něm pošikem (bílou) hradbu se stínkami. Tak i 1533 Jiří. Pozdější Horečtí z Horky měli též štít a za klénot půl jednorozce. (Zrcadlo 294. KB. tab. 149.)

z Horky Ješek (1374) měl křídlo a na něm pruh pošikem.

z Hornic Štědroň (1433) měl na štítě půl zajíce a za klénot toulec.

od Hory Hanušek Černý (1409) měl na štítě pruh pokosem.

z Hošťálkovic I, 8.

z Hradčan Pívcové měli na zlatém štítě černé rohy a ty i nad helmou (Zrc. 373.) V majestátu l. 1554, 9. září, kdež se potvrzuje přijetí Jana Pívce k erbů strýcův Pívcův z Hradčan, popisuje se erb takto: Štít modrý, v němž dva rohy černé, rozdvojené k levé a pravé straně nahoru stojí, kolčí helm, přikryvadla modré a černé barvy a nad tím dva rohy turové, jako se v štítu vidí. (Reg. kr. B. tab. 80.) Tak i 1574 Jachym P. z H. a z Klinšteina, úředník na Sovinci.

z Hradečné Kučerové měli na štítě tulej střely neb oštěpu a za klénot křídlo. Tak 1588—1597 Štěpán. (Arch. zemský v Praze.)

z Hradiska Oneš (1373) měl psa.

z *Hradiska* viz Pastrichs.

ze *Hrádku* střely I, 10.

ze *Hrádku Oldřich* (1370) měl kolo o čtyřech loukotěch a na něm v pravo a v levo palec. Boček fařář v *Hrádku* (1385) měl na štítě býčí hlavu. (Arch. kn. Lichtenst.)

ze *Hrádku Jan Šosl*, odj. z *Brtnice* (1389), měl na štítě tři makovic dole srostlé.

ze *Hrádku Mikuláš Rubáš* (1450) měl na štítě tři koruny a nad helmou jednu.

ze *Hrádku* (Čechové) měli pruh na příč a nad helmou pět per. (Zrc. 264.) Tak i 1519 Ctibor. (Obr. KB. tab. 36 a 184.)

ze *Hřiště Skvbenští* měli stříbrný štít s černým kolmým pruhem, nad helmou byl stříbrný kotouč péry ozdobený. Když Jan starší povýšen do panského stavu (1658, 25. Octb.), přidána do štítu zlatá koruna a nad ní dotčený kotouč a to do horní části levé a dolní části pravé polovice. Nad štít dány tři helmy, uprostřed tyž kotouč a na ostatních zlatí gryfové tyž kotouč držíce, příkr. černobílá a modrozlatá. Maj. 1694, 6. Maj. potvrzen tyž erb pošlosti z bratra Janova. Téhož erbu z Radovesic. (KB. tab. 103., B. tab. 42.)

z *Hřivinova* B. ryby nad sebou. (KB. tab. 37.)

ze *Hrošky Hron* (1294) měl tyž štít jako pp. z *Doubravice* a *Vildenberka*.

z *Hroznětína* (? de Rosnaczin 1352) Mikuláš měl nad helmou tři srdcovité (leknové) listy s kytami na koncích. (Kolář.)

ze *Hrubčic Jindřich* (1352, vlastně z *Veitmile*) měl na štítě žernov.

z *Hrubčic Ondřej Bílý* (1434, 1419) měl roh a medvědí nohu.

ze *Hrušek Jan, Jana Dluhomil z Soběbřich* (1358) měli púlměsíc a na něm vlčí hlavu.

ze *Hrušovan Jan* jinak z *Bohumilic* (1377) měl za klénot rohy. (Arch. kn. Lichtenšt.)

ze *Hrušovan Haug* a syn jeho Haug řečení *Flojtové* (1377) měli štít na příč polovičný a horní pole na dél polovičné, vše trojích barev. (Arch. kníž. Lichtenšt.)

ze *Hrušovan Gebl* (1433—1449) měl na štítě lilii v levý horní kout obrácenou.

z *Hulina Blažek* a ze *Chřenovic* (1453) měl dvě ruce lidské vzhůru obrácené. (Kolář.)

z *Hustopeče Vilém* (1263) předek *Pětipeských* z *Chyš.* měl na štítě pruh mřežovaný pošikem. *Odolen odtudž* (1292) měl pruh pokosem, ostatní pole vyplněné kuličkami, nad helmou prknovité křídlo a přes něj kolmo pruh.

z *Hustopeče někteří* měli lišku na štítě. (Zrcadlo 163. KB. tab. 37.)

z *Hustopeče Štramberští* měli pruh na příč a nad helmou 4 péra. Tak 1531 *Albrecht* a 1555 *Lacek*.

z *Huštěnovic Jan* (1376) odjinud z *Choryně* měl tři krokve (lomené pruhy) nad sebou, nad helmou kolo o čtyřech loukotěch.

ze *Hvězdlíc v. z Dubna* a KB. tab. 150.

z *Hyncdorfa* viz z *Pyzdratic*.

z *Chabřec Jan* (1404) měl nad helmou čtverhranaté prkno s kytami, jako z *Litovan*.

z *Charvat I*, 25.

z *Charvat Vícen* (1347) měl lidskou hlavu, jako z *Oleksovic*.

z *Chechla Štěpán Střela* (1481) měl kolmý pruh.

z *Chlevského Filip* (1415) měl dvě ryby.

ze *Chlevského* měli na štítě i nad helmou znamení jako půl měsíce, ale dole čtverhránkem vykrojené a rohy v levo opěrené. Tak *Alexander* (1477—1507). Jinak KB. tab. 137.

z *Chobřan Bravanští* měli štít zlatý a na něm na černém medvědu panna sedící, v bílém (KB. tab. 9 „modrém“) rouše, majíc korunu na hlavě, ruce roztažené, nad helmou medvěda sedícího a květinu s 6 lupeny v pravé přední noze držícího mezi jeleními rohy. (Kolář.) Tak i 1481 *Jůnek* z *Chobřan* a na *Bravanticích*. Téhož erbu *Čertorejští*. Obr. B. tab. 5.

z *Choltic* střely I, 6. KB. tab. 100. B. tab. 41.

z *Choryně* viz z *Huštěnovic*.

z *Choryně Michálek* (1397) odjinud z *Kozlovic* měl na štítě půl jelena jen s jedním rohem.

z *Choryně Vácslav* (1413) měl medvěda.

ze *Chřelova Filip* odjinud z *Vranovic* (1337) měl na štítě křídlo.

ze *Chřenovic Albert* (1356—1365) měl týž erb jako z *Fulšteina*. Později měli to znamení jako tři kosy, ostřím do rohů obrácené. Tak 1449 *Karel*.

z *Chudichromě Ješek* (1373) měl křídlo.

z *Chudichromě Mikeš* (1380) měl kluk na příč.

z *Chudobína I*, 18. KB. tab. 138.

ze *Chvaličova Petr* řečený *Lícek* (1436) měl koňskou hlavu. Tak i 1453 synové jeho *Jan* a *Mikuláš*.

ze *Chvaličova Vácslav* (1439) měl tři plameny vzhůru obrácené. (Kolář.)

ze *Chvalkovic* viz z *Dubna*.

ze *Chvalkovic Oneš* a *Almuž* a *Protivec* (1421) měli na štítě lilii.

z *Chylec Jan Ovečka* (1457, 1482) měl na vrchu štítu dva pruhy. (Arch. Lichtenšt. Kolář.)

z *Ivanče* křídla I, 19. KB. tab. 142.

z *Jabloňan Jindřich* (1373) měl půlměsíc rohy dolů a nad ním tři hvězdy, jako z *Ubišína*.

z *Jackova* viz z *Písečné*.

z *Jakenraitu Orlík* (1433) měl levou horní čtvrtinu štítu vykrojenou.

z *Jakubova* zubří hlavy I, 17.

z *Jakubova Zikmund* (1464) měl na štítě pruh na příč, nad helmou křídlo.

z Jakubovic Mikuláš Nedvídek (1481) měl na štítě dva kluky křížem přeložené.

z Janovic Ješek, farář Dalečinský a *Jindřich* (1358) měli rohy a na nich po třech kytách.

z Jarohněvic I, 26.

Jaromířka Jindřich (1440) má ptáka stojícího s vyzdviženou perutí. (Kolář.)

z Jaroslavice Ota (1346, 1356, vlastně z Veitmile) má na štítě žernov a týž s kytou nad helmou.

z Jarpic Filípek Dryslbergár (1447) má dva cepy křížem přeložené. (Kolář.)

z Jeclova Pešík (1376, 1379, vlastně z Rozhovic) má dva měsíce rohy svými ven obrácené.

z Ječic Václav a *z Roženky* (1484) má dva rohy nespojené.

z Jehnic Budiwoj (1292) má na štítě srp, jehož držadlo jest jako kříž.

z Jemničky Vanečtí měli na štíbě. štítě červeného raka, nad helmou bílé rohy dvakrátě stočené (tabule na Orlíce, Frankova sb. v Roudnici. Jak. sb. K. B. tab. 26. B. tab. 52 H. IX. tab.) Tak 1459 Milota, 1491 Mikuláš, 1589 Leva. Pod. z Dobré vody a z Lažan.

z Jesenice Jiřík (1484) má červa o 4 nohách. (Kolář.)

z Ještětic Jan odjinud z *Řimic* (1422) měl nad helmou rohy.

z Ještědu Vaněk Šatný (1472) měl na štítě medvědí nohu vzhůru postavenou a prostřelenou. (Arch. z. v Brně.)

z Jevišovic I, 12.

z Jevišovic Kuba (1437 a t. d.) měl mořskou pannu s korunou, ana ocasy nahoru ohnuté rukama drží. (1460 tak pečeti vdova Anna z Bozkovic.)

z Jezdenic Mikuláš (1466) má divého muže vynikajícího pod pás, chlupatého s rukama ke hlavě vyzdvíženými. (Arch. zem. v Brně mezi listy Velehradskými.)

z Ježova Procek (1401) měl nad helmou křídlo.

z Ježova Procek (1467) měl na štítě husu. (Kolář.)

z Jihlávky Hron odjinud z *Lipnice* a *Ondrášek* syn jeho měli nad helmou křídlo.

z Jilma I, 38.

z Kajže Eliška (1483) měli tři ryby nad sebou.

z Kateřinic Jan (1445) měl na štítě dva rohy spojené.

ze Kbelstva Kbelští měli dvě střely na štítě, jednu od zpodu k vrchu štítu postavenou, druhou u konce jejího na příč anebo někdy obě pokosem a křížem přeložené, poslední i nad helmou. Pečetili 1514 Petr, 1538 Hanuš, 1592 Hanuš. U Krále na str. 353 a Jak. v sb. klade se bílý štít, na příč červená ostrva prostřelena šípem a za klénot dvě střely s nasadišti červenými, křížem přeložené. Jiný erb KB. tab. 41 a 144.

z *Kelče Kunrát* (1307) měl na štítě tři lipové lupeny, dva špicemi k vrchu, jeden špicí ke zpodu.

Rothenberkové z Ketře a Drslavě měli štít polovičný (bílý a červ.) stupňovitou čarou dělený, ve vrchní polovici dvě růže ve zpodní jen jednu a za klénot 12 pštrosích per. Tak na pečetěch r. 1673 a 1681. (Arch. DZ. III. 8 a 22. Viz KB. tab. 91 a B. tab. 36.)

z *Kladník Oldřich, Damian a Štěpán* (1372) měli za znamení tři lopaty kolmě postavené.

z *Kladník Oldřich* (1381) měl půl kozla.

z *Klecan Vilém* (1370) měl rohy peřím ozdobené. Čeněk (1383) měl na nich praporečky.

z *Klobuk Iva I*, 21.

z *Klobuk Lev* (1210), zakladatel kláštera Zabrdovského, byl předek pp. z Němčic erbu židov. klobouka.

z *Klokočné Mikuláš Hrdý* (1486) měl buvolovou hlavu, která má kruh v nose. (Viz Arch. č. VI. 518, 520 č. 185 a 196.)

z *Kněhnic byčí hlavy I*, 28.

z *Kněhnic Jetřich, Smil a Svach Chrastové* (1368, 1370) měli nad helmou tři plamenné kotouče. *Tomek* otudž (1450) měl na štítě prostý kotouč.

z *Kněhnic Koňasové* měli nad helmou lišku. Tak 1394 *Ješek* a 1401 *Václav* syn jeho.

z *Kněhnic Václav* (1431, vl. z Kukvic) měl štít na zděl polovičný.

ze *Kněhnic rohů I*, 18.

ze *Kněžic střely I*, 6.

ze *Kněžic poloutrojčíí I*, 25.

ze *Kněžic Jan Drha* (vl. z Dolan 1428—1446) měl na štítě jelení rohy.

z *Kobeřic střel I*, 16.

z *Kobylího Kobylkové* měli modrý štít s červenou (zelenou?) obrubou vůkol a na něm půl mouřenína s pozdviženýma rukama v černém rouše s bílým pásem a zl. lemováním u rukávů, nad helmou prkno čtverhrnaté, bílé, u prostřed tmavší (modré?) a nad ním 7 per, prostřední červené, dvě modrá a čtyři bílá.

z *Kochtic Heralt* (1387) odjinud z *Mírova* a *Ješek Kužel* (1399) měli nad helmou křídlo a na něm hák.

z *Kojetic orlice I*, 5.

z *Kojšova* husích hrdel I, 36.

z *Kokor Iva I*, 22. a KB. tab. 44, B. tab. 19.

z *Kokor* viz ze *Žlebku*.

z *Komořan* holuba I, 42.

z *Konice Iva I*, 22 KB. tab. 45.

z *Konice Ješek* (1353, 1336) má na štítě 5 cihel u vrchu, jednu u zpodu a mezi nimi od vrchu vždy o jednu méně.

z Konojed Jan Libnovec (1374) měl žernov.

z Kopařovic půl koně I, 35.

z Kopařovic kolo I, 32.

z Kopařovic kněz Herált a Vitlin bratři (1390), měli na štítě hák tím způsobem jako vlad. z Mirova. (Arch. kn. Lichtenšt.)

z Kopce Matěj (1392) měl nad helmou oslí hlavu.

z Kornic Bělíkové a *Sobkové* měli na červeném štítě tři stupně a na nich Antoninský kříž s koulemi na konci, vše zlaté barvy (1716 se vykládá na zpedek stolu), nad helmou mouřenína pod pás v červeném rouše a kloboukem (jako měli Svatkovští z Dobrohoště). (Zrcadlo 147, erbovník Salmovský KB. tab. 104 a 134, B. 4, 13, 43.) Erb Jana Bělíka (1486) byl bílý kříž v červeném, přikryvadla bílá a černá, koruna, poprsí muže s bradou v červeném rouše a s kloboukem červeným, jehož ohnutá střecha jest zlatá. (Dsky Opavské III.) Když dostal Karel Jindřich Sobek stav hrabský (1716 l. Octb.), polepšen jeho erb tak že byl štít polovičný, v pravém poli starý erb, v levém dvě pole nad sebou, vrchní modré s třemi stěly nad sebou, spodní bílé s dvěma palmovými větvemi na způsob věnce, tři helmy, na prostředním (přik. žlutá červená) stařec s šedivou bradou a vlasy v červ. rouše se zl. knoflíky, zl. pásem s čepicí červenou se šedivou střechou ohnutou a na ní zl. třapcem, na levém (př. bílá modrá) tři střely, jedna kolmá, dvě křížem přes ni, na pravém (přikr. snad bílá modrá) dvě větve. (Reg. král.)

z Koryčan I, 23.

z Kostelce (u Jihlavy) *Mikuláš Hamr* (1365) měl na štítě kotouč, jako z Cejlů v Čechách, (které, tuším, bývaly částí Kostelce).

z Kostelce (odtudž) *Havel* (1371) patřil k rodu pp. z Pacova v Čechách.

z Kostelce Zaviše (1419) měl nad helmou rohy.

Kostelečtí z Kostelce měli štít polovičný, v pravém poli lva, v levém dva pokosné pruhy. Tak 1597 Matyáš úředník kláštera králové v Starém Brně. (Kolář z paměti Zabrdovských.)

z Kostelce Koutští též *Hostivarští* měli na štítě ruku zbrojnou až po samé rameno v bílém (jinde modrém) poli, příkr. mordá bílá, nad helmem tři pruty liliové zelené a bílé, rozkvětlé. (Zrc. 360, Jak. sb. KB. tab. 41.) Tak i z Čechovic a z Mukoděh.

z Kostník Arkleb (1372), *Filip* (1374) *Arkleb* (1448) a *Jan* (1488) měli na štítě aneb za klénot srnčí hlavu s krkem. V Zrcadle (str. 394) doloženo půl telete. (KB. tab. 154, H. IV. tab. obraz pečeti IV. tab. 3. č. 10.)

Kotulínští z Kotulína měli na červeném štítě uřatou lví nohu zlaté barvy a za klénot polovičného lva zlatého s vyplazeným jazykem. Tak malován l. 1582 erb Jiříka K. z K. nejv. písaře kníž. Opavského. (ČČM. 1911 str. 276.) Obraz erbu H. V. tab. Jinde zase je psáno, že měli Kotulínští na štítě orlovou nohu černou na bílém vrchním poli a zlatý pazour na červeném spodním poli, za klénot dvě křídla orličí roztažená, každého polovice

bílá a polovice červená a mezi nimi hlavu a krk orlový s otevřenými ústy. Tak Paprocký v Zrcadle na l. 444. Ačkoliv pak nelze pochybovati, že Paprocký ten erb v Opavsku neb mimo ně viděl, přece je zřejmo, že jej všichni Kotulinští neměli a že byly větve s rozličnými barvami. Neb když Jan K. (1645 13. června) do panského stavu vyzdvižen byl, popisuje se jeho erb takto: Štít modrý a v něm k pravu obrácená černá orlí noha, nahoře krvácející od odřezávání, otevř. helm s korunou, přikryvadla zelená a za klénot červená lví hlava pod zlatou korunou v pravo obrácená. Když však též Jan do stavu starožitných rodin vyzdvižen byl, polepšen erb jeho takto: Štít křížem na čtvero rozdělený, 1. a 4. pole červené s bílou kotvicí o dvou hácích, v 2. a 3. bílém poli červený lev pod korunou s rozdvojeným ocasem, ven obrácený, uprostřed štítek modrý s černou krvavou nohou, dva helmy pod korunami, přikryvadla žlutá modrá a bílá červená, na pravém orlové, křídlo brky ven (barva snad černá) a na něm bílá kotvice, na levém červená lví hlava pod korunou. Majestátem d. 1706 26. února vyzdvižen Frant. Karel K. mezi hrabata a erb jeho polepšen. Štít zůstal jako byl, kromě že lvi obrázení do vnitřku, ale přidán třetí helm uprostřed, na němž byla orlí noha jako ve štítě. Druhá větev Kotulinských (od r. 1730 panská) měla štít polovičný, od vrchu bílý, od zpodu červený, černou nohu, a nad helmou křídla barvami na příč rozdělená, pravé žluté červené, levé bílé černé a mezi nimi černého orla. (Reg. král. B. tab. 19, 20., Jak. sb. Král. na str. 285 a 345.)

z Kounic leken I, 8, B. tab. 46, 47.

z Kovačova Chybové měli štít pošikem polovičný a přes celý udici. (Zrcadlo 245.)

z Kovalovic Pešek odj. *z Vojnovic* (1375) měl předmět neurčitý, jako dvě věci svinuté a nad tím dvě kyty.

z Kovernik viz *z Dukovan*.

z Kozlovic v. *z Choryně*.

z Kozlovic Křížek (1458) měl kozla.

z Kožišic I, 27.

z Kracovic Aleš (1437) měl na štítě dvě křídla peřím ven.

z Krakovce Radslav (1376) měl palečné kolo, jako z Laškova, Prus, Lhotky, Šcendorfu, Mořic, Měšina, Čihovic, Krsovic.

z Krakovce Hereš (1373, 1376) měl na štítě dva řemdihy křížem přeložené jako z Sedlce a Věžek.

z Krakovce Mikuláš (1446, 1447) měl na štítě dvě lopaty křížem přeložené s konci vzhůru, nad helmem lopatu na příč a na ní kyty.

z Kralic bradatce I, 37. KB. tab. 48, B. tab. 20.

z Kralic Václav (ok. 1410, Wenzlaw der Greliczer) měl na štítě kozla zhora červeného, dole černého. (Arlberské bratrstvo.)

z Kralovic Markvart (1498) měl štít polovičný pokosem. (Kolář z paměti Louckých.)

z *Krásné Vrš* (1366—1370), *Chotibor* (1367—1370) a *Bušek* (1375) měli jelena. Tak i 1285 Jarloch komendator v Slavkově. KB. tab. 48 má erb Čertoryjských.

z *Krasovic* I, 26.

z *Kravař* střely I, 6, B. 20.

z *Kravíhory Jindřich* (1396) valstně ze Šelumberka má jelení hlavu.

z *Krauska Ciplové* měli na červeném štítě dvě zl. kladiva křížem přeložená, nad helmem péří (červené), z něhož kladivo vzhůru vyniká. (Frank. sb. v Roudnici.) Tak i na pečetěch 1508 Janově, 1519 Albrechtově.

z *Krbyně Aleš* (1469) měl erb pp. z Doloplaz a Ojnic. (Kolář z paměti Louckých.)

z *Krčman Václav* (1505) měl polovici přední jelena. (Kolář z pam. Hradištských.)

z *Křenovic* v. ze *Chřenovic*.

z *Křesyně Dorota* († 1505) měla na bílém štítě tři černé pruhy, tak i křídla. (Zrcadlo 282 KB. tab. 49.)

z *Krhova Beneš* (1444) měl dva pruhy v horním poli, nad helmou dvě nohy zvířecí jako rohy uspořádané. (Kolář z paměti Louckých.)

z *Krhovic* orlice I, 5.

z *Křidlovic* (velkých, malých?) *Buzek* (1433) měl přední část koně. (Kolář z paměti Louckých.)

z *Křižánkova Bohuslav* a *Ješek* (1383) měli nad helmem rohy a na každém rohu po 3 praporečkách. (Kolář z arch. Třeboň.)

z *Křižanova* křídla I, 19, KB. tab. 50.

Křížkovští z *Křížkovic* měli na štítě routu a touž nad helmou. Tak 1580 Václav. (Kolář.)

Krsovští z *Krsovic* měli na zlatém štítě modrý pruh pokosem, nad helmou pět per, tuším tři modrá a dvě zlatá. (Zrc. 369. KB. tab. 49.)

Krsovští z *Krsovic* měli z obdarování krále Vladislava (1482) na červeném štítě modré palečné kolo, nad helmem perský klobouk bílý s červ. ohnutou střechem, jehož konec je ohnut a v trapez vybíhá. Majestátem dd. 1631 24. Mart. přenesen týž štít na *Jana Taubmana*, aby se psal z *Krsovic*, ale již l. 1570 se Jan T. tak psal a tak pečetil. (Kolář. Reg. král.)

ze *Křtěnic Branislav* (1278) měl na štítě kříž, jenž se končí na třech stranách koulemi a dole kruhem. Potomci tuším ze *Studené*.

ze *Křtěnic Jetřich* (1328) a *Bohuněk* (1371—1392) měli nad helmou tři mečíky vzhůru ostřím postavené, jež i na křížky vykládati lze.

z *Krumpachu Pešík* (1398) měl nad helmou kytu a na ní kruh neb kotouč.

z *Krumsína Juhan* a *Jakub* (1396, 1399) měli nad helmou rohy.

z *Krumsína* měsíce I, 38. KB. tab. 189.

z *Krumvaldu* jeleních rohů I, 26.

z *Kučerova Geblin* (1376) měl na štítě lilii.

z Kukvic Vácslav (1431) *Hynce* (1451, 1465) měli štít na zdél polovičný a nad helmou rohy. Tak i 1517 Jan.

z Kunčic I, 51. (Chybně KB. tab. 50.)

z Kunkovic Arkleb (1436) odjinud *z Litenčic* měl na štítě lilii.

z Kunovic Fráněk (1371), *Vácslav* probošt *Kunický, Petr* a *Vácslav* (1376) měli štít na zdél polovičný a přes celý na příč pruh.

z Kunovic kola I, 32.

z Kunovic mívali červený štít s bílým pruhem na pokos a na něm dva polovičné jeleny, příkr. červená a bílá, rozletitá křídla bílé a červené barvy a mezi nimi hlava a hrdlo jelení. (Salmovský erbovník, Paprocký o st. pan. 282.) Když majestátem d. 1686, 20. Maj. Jan Jetřich z K. do stavu říšských hrabat povýšen byl, polepšen jeho erb; pokosný pruh popisuje se tu jako modrý, do červených polí dostal po zlaté koruně, přikryvadla červená modrá, tři helmy, na pravém a levém okřídleného jelena až po kýty zlaté barvy, na prostředním dva červené praporce a na každém zl. korunu. Štít drží dva zlatí jeleni. (Reg. cís. ve Vídni, obr. KB. tab. 50.)

z Kunštatu I, 12; KB. tab. 50, 51.

z Kunvaldu Berbekové měli na červeném štítě zlatý pruh pokosem, přikryvadla červ. zlatá a nad helmem paví kytu. Znamení to potvrdil cís. Zikmund 1437 2. listop. jak již psáno v I. díle na str. 89. (Paprocký o st. ryt. 228 a M. tab. 39, H. X. tab.)

z Kunžáku I, 13.

z Kurovic Jakub Konček mladý (1412) vlastně *z Nevojic* měl polovičného medvěda, jako *z Dřínového*.

z Kurvic orlice I, 5.

Kutěj Petr (1427) měl podobný štít jako 1319 Hanman, měšťan Brněnský a 1337 Unka *z Malkovic*, totiž tři poloukruhy u prostřed štítu spojené.

z Kvasen nápis na pečeti *Vícena z Charvat* (1347).

z Kvasic střely I, 6. KB. tab. 51.

z Kyjova Mikeš (1343) měl štít na zdél polovičný a nad helmou křídlo.

z Kyjovic lva I, 22.

z Kyjovic Petr (1388) měl týž erb jako *z Dřínového*. Podobný je 1517 u *Jana Kyjovského z Kyjovic*. (Kolář *z pamětí Louckých*.)

z Kyjovic Jindřich (1390) měl štít křížem rozdělený.

Kyselovští měli na modrém štítě zl. měsíc a hvězdu, za klénot 5 pavích per (tři výše, dvě níže). (KB. tab. 52.)

z Labuť Boček (1400) měl znamení jako kalich, ale bez podstavce.

z Lamberka I, 55.

z Lamberka měli prvotně jen kozí hlavu s hrdlem. Tak 1396 *Arkleb* a *Jaroslav* bratří a 1424—1441 *Mikuláš Sokol*. Na náhrobku v *Plané* (v *Čechách*) spatřuje se polovičný kozel *z koruny vyskakující*.

z Lancova Jiří Šváb (1465) měl ptáka s dlouhým zobákem. (Kolář.)

Nekešové z Landeka pocházeli bezpochyby z Říše. Císař Maxmilián obdařil (1494 14. dubna) Hanuše, Kašpara a Linharta řečené Nex, aby se psali z Landeka a tímto erbem: Štít modrý a v něm zadní polovice bílého koně, na němž jest vrchní tělo starého divého mužika, majícího na hlavě zlatý vlas, v rukou zlatý luk se střelou napínaje jej k vystřelení, přikryvadla modrá zlatá a za klénot též znamení jako na štítě. (Pražské DZ. 17. G. 9.) Od Hanuše († 1503) pocházeli tuším potomci Nekešové. (Viz i Paproc. Zrcadlo 316. Obr. KB. tab. 68.)

z Lasotk Stanislav pečetil list (1462), kterým vystříhal se „napocziw Geho Czesarzskey milosti wschelikim obíczagem“ pečeti, na níž jest podkova a nápis s. stanislai de seliticze. (Arch. dvorský.)

z Laškova Bohuslav (1377) měl palečné kolo. Tak i Beneš. (1446, Kolář.)

z Lazník Vícen a Zdislav Štípek (1371) měli kohoutí hlavu.

z Lazník Drahoslav a Arkleb, bratří, měli dvě péra dole spojené v kruh (1373).

z Lazník Jan Smolka (1454) měl polovičný štít a ve vrchním poli tři lilie.

z Lazník Jan Kokot (1458) měl poprsí muže s korouhví.

z Lazník Jindřich (1466) měl páva.

z Lazník Mikuláš a Vaněk bratří (1466) měli muže ve zbroji do půl údův. Tak i *Miňovští z L.* (Zrc. 370, KB. tab. 63 a 140.)

z Lazův Jan Sýkora (1451) a *Albrecht* (1471) měli divého muže.

z Lažan Jan Ralda (1380) měl na štítě raka. (Arch. kn. Licht.)

z Lažiska Orlíkové měli na modrém štítě bílé ucho neb držadlo od kotle nahoru otevřené, při něm 2 hůlky, v něm (uchu) táž věc jako prkénko, vše bílé a nad tímto zlatý křížek. Klénotem je brněná noha ohnutá. (Obraz na deskách Krnovských, kvat. 9. KB. tab. 72, 162, B. 29.)

z Ledče Hanuš (1372, 1382) měl půl medvěda jako z Dřínového.

z Lednice Bedřich Poklnec (1362) měl na helmici půl kozla. (Kolář z paměti Velehradských.)

z Ledské Chorynští z Čech pocházející, měli štít polovičný, ale obě pole zlatá, v pravém černý roh s třemi bílými, v levém bílý s třemi černými klepety, nad helmem tytéž rohy, ale obráceně. Týž erb potvrzen (1710 29. Sept.) *Karlovi Ch. z L.* když povýšen do panského stavu starožitných rodů. (Viz i M. tab. 60, KB. tab. 13.)

z Lechovic Žibřid (1387) a Beneš (1411) měli štít polovičný a v pravé neb levé polovici dva pruhy, jako z Víckova.

z Lechovic I, 13.

z Lelekovic I, 6.

z Lelekovic I, 28.

z Lesonic Drh (1370) měl nad helmou dvě lovecké trubky po horních stranách jejích postavené.